

Posudek oponenta
k žádosti o uznání diplomové práce
jako práce rigorózní

Uchazeč: Mgr. Jana Melicharová

Název práce: „Práva a povinnosti vlastníka lesa“

Předmětem tohoto oponentního posudku je žádost Mgr. Jany Melicharové o uznání diplomové práce „Práva a povinnosti vlastníka lesa“ jako rigorózní práce, ve smyslu čl.VII odst.1 ve spojení s čl.III odst.5 rigorózního řádu Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Při posuzování žádosti bylo přihlédnuto i k pokynu děkana PF UK v Praze č.2/2002 ze dne 14.5.2002.

Diplomová práce obsahuje 115 stran, a dále grafické přílohy, vhodně dokreslující odborný výklad. Vlastní práce je členěna na úvod, šest částí a závěr. Autorka si vybrala nesporně zajímavé téma z oblasti ochrany ekosystémů, přičemž k němu přistupuje jak z hlediska soukromého, tak veřejného práva. Lze pochválit, že se nesoustřeďuje jen na ekonomickou, hospodářskou funkci lesa, ale i na funkce mimoprodukční, ekologické. V práci reflektuje moderní trendy, přerod přístupu intenzivního hospodaření v lesích v trvale udržitelné hospodaření při respektování i požadavků ochrany přírody.

V první části práce autorka popisuje vývoj lesnické legislativy od středověku až do současnosti, včetně základních informací o platném zákoně č.289/1995 Sb., o lesích. Z hlediska koncepčního mi připadá neobvyklé, aby se již na začátku práce uváděly podrobněji nedostatky zákona, tak, jak autorka činí na str.10.

V druhé části práce se autorka zabývá obecnou úpravou vlastnictví a dále subjekty v oblasti lesního hospodaření. Významnou pozornost věnuje, vzhledem ke skutečnosti, že 60 % lesů na území ČR je ve vlastnictví státu, právě státu, jako vlastníkově lesů, včetně systému správy lesního majetku ve vlastnictví státu. Dovolím si při té příležitosti autorku upozornit, že národní parky nejsou právními osobami (str.27), patrně měla na mysli správy národních parků, přičemž tři z nich jsou skutečně příspěvkové organizace, s výjimkou Správy Národního parku České Švýcarsko, která je organizační složkou státu. Tvrzení na str.35, že „Naopak

v mnoha případech omezuje stát jako vlastník lesa občana více, než ostatní vlastníci, např. zákaz vstupu do lesů národních parků či jiných chráněných území,...“ je zjevně převzaté, avšak z právního hlediska chybné, na tato omezení nemá vlastnická struktura vůbec žádný vliv. Polemické je tvrzení o nedořešení diferenciaci druhů vlastnictví v ČR (str.36), vlastnictví je podle ústavních předpisů jen jedno, autorka má zřejmě na mysli spíše rozlišení státního a soukromého vlastnictví lesů a nedořešení církevních restitucí (?).

Třetí a čtvrtá část práce pojednává o právech a povinnostech vlastníka lesa, přičemž autorka se soustředila na otázky práv v oblasti hospodaření v lesích a dále práv v oblasti daňových úlev, poskytování dotací a náhrad škod. V povinnostech vlastníka lesa pojímá omezení vlastnického práva podle vybraných složkových zákonů. Upozorňuji k tvrzení na str.54, že k povinnostem majitelů nepatří omezení spočívající v obecném užívání lesa, nýbrž strpět toto omezení. Na str.79 autorka opět převzala citaci originálního pramene s právní chybou (nevypořádaný vztah § 50 odst.3 a odst.4 zákona č.114/1992 Sb. týkající se zvláště chráněných druhů volně žijících živočichů).

V celé třetí a čtvrté části práce by bylo třeba sjednotit používání výrazů „vlastník“ a „majitel“.

Pátá část práce přináší velmi zajímavé srovnání vybraných institutů lesního práva ve vybraných evropských zemích. Jenom by mě zajímalo, jaká kritéria autorka zvolila pro výběr zemí a právních institutů a proč není v seznamu použité literatury uveden ani jeden zahraniční pramen?

Šestá část práce se podle svého názvu zabývá právní úpravou de lege ferenda. V případě subkapitoly 6.2. věnované soustavě Natura 2000 tak docela nesouhlasím, dle mého názoru se jedná v převážném rozsahu o právní úpravu de lege lata. Na str.98 a 99 se objevují nepřesné formulace (opět zřejmě vinou převzatých originálních textů s chybami).

Poznatky a problémy získané a naznačené v předchozích částech zúročuje autorka v závěrech své práce. S mnohými z nich se mohu osobně ztotožnit.

Závěr:

Posuzovaná práce obsahuje více jak minimálních 80 stran, požadovaných čl.III a VII Rigorózního řádu PF UK v Praze. Podle zápisu o vykonání státní zkoušky, poskytnutého Studijním oddělením PF UK v Praze, obhájila Mgr. Jana Melicharová tuto diplomovou práci v květnu 2008 na PF UK v Praze s výsledkem „výborně“. Podle srovnání textu původně předložené diplomové práce a diplomové práce předložené v rigorózním řízení, konstatuji, že předmětná diplomová práce nebyla po obhajobě opatřena jakýmkoli dodatky.

Jednotlivé části práce na sebe logicky vzájemně navazují a jsou v nich vystiženy v podstatě všechny podstatné prvky řešených otázek problematiky právní úpravy. Právní otázky jsou vcelku logicky a vhodně propojeny s problematikou věcnou. Autorka prokázala, že se s daným tématem seznámila opravdu na solidní úrovni. Diplomová práce byla obhájena v květnu 2008 a obsahově je text aktuální i v době podání žádosti o uznání práce jako rigorózní. Vzhledem k obsahu jde o téma aktuální. Práce prokázala autorčinu schopnost k samostatné tvůrčí činnosti, uchazečka prokázala hlubší znalosti ze zpracovávané problematiky, ve srovnání se standardními diplomovými pracemi na katedře práva životního prostředí se jedná o nadprůměrné dílo. O tom svědčí i skutečnost, že předmětná práce byla v červnu 2008 nominována Právnickou fakultou UK v Praze na cenu Josefa Vavrouška, udělovanou Fakultou sociálních věd UK v Praze nejlepším diplomovým pracím z oborů zabývajících se ochranou životního prostředí. O kvalitě práce svědčí, že byla v září 2008 oceněna Výborem pro udílení cen Josefa Vavrouška v kategorii magisterských prací 1. až 2.místem.

Přes výše uvedené drobné výhrady, pramenící často z nepozornosti při korekturách (překlepy v číslech zákonů, chybějící přívlasky) či z automatického přebírání jiných názorů bez jejich podrobení kritickému hodnocení, ze všech výše uvedených důvodů doporučuji uznat předloženou diplomovou práci jako práci rigorózní. V rámci ústní obhajoby by bylo vhodné, aby se Mgr. Jana Melicharová věnovala následujícím dotazům:

- 1) *Na základě jakých zákonů a za použití jakých ustanovení získaly veřejné vysoké školy vlastnictví k lesním pozemkům?*

- 2) *Myslíte si, aby náhrady újmy podle § 58 odst.2 a násl. zákona č.114/1992 Sb. za omezení hospodaření na lesních pozemcích dostával i státní podnik Lesy ČR ? Uveďte případně argumenty pro a proti.*
- 3) *Trestněprávní odpovědnost vlastníka lesa a jiných subjektů v českém právu de lege lata a de lege ferenda.*

V Praze dne 19.9.2008

JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

oponent